

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 3. oktobra 2024. godine
Br. Ref.: RK 2543/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI257/23

Podnosilac

Gerolld Nikoliqi

Ocena ustavnosti presude

Pml br. 317/2023 od 12. jula 2023. godine Vrhovnog suda Kosova

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sutkinja
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sutkinja
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Gerolld Nikolliqi, sa prebivalištem u Đakovici (u daljem tekstu: podnosilac zahteva) koga zastupa Afrim Radoniqi, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [Pml. br. 317/2023] Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud), od 12. jula 2023. godine, u vezi presude [Pa1.br. 610/2023] Apelacionog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Apelacioni sud), od 9. juna 2023. godine i presude [br. 2022:278404] Osnovnog suda u Đakovici- Opšte odeljenje, krivični odsek (u daljem u nastavku Osnovni sud) od 7. marta 2023. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je razmatranje ustavnosti osporene presude Vrhovnog suda, kojem su podnosiocu zahteva navodno povređena prava, zagarantovana članovima 24. [Jednakost pred zakonom], 30. [Prava optuženog] 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] 32. [Pravo na pravno sredstvo], 33. [Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima], 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavu 7 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 15. novembra 2023. godine podnosilac zahteva je poštom dostavio zahtev, koji je Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) primio 20. novembra 2023. godine.
6. Dana 22. novembra 2023. godine, predsednica Suda je odlukom [Br. GJR. KI. 257/23] imenovala sudiju Bajrama Ljatifija za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Safet Hoxha (predsedavajući), Nexhmi Rexhepi i Enver Peci (članovi).
7. Dana 29. novembra 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva i zatražio od njegovog advokata ovlašćenje kojim se dokazuje da je isti zastupnik podnosioca zahteva.
8. Dana 1. decembra 2023. godine, Sud je primio zatraženo ovlašćenje od advokata podnosioca zahteva.
9. Dana 6. decembra 2023. godine, Sud je obavestio Vrhovni sud o registraciji zahteva. Istog dana, Sud je obavestio Osnovni sud o registraciji zahteva dostavivši kopiju, i zatražio je od istog povratnicu kojom se dokazuje kada je podnosilac zahteva primio presudu [Pml.br. 317/23] Vrhovnog suda, od 12. jula 2023. godine.
10. Dana 6. decembra 2023. godine, Sud je od Osnovnog suda primio povratnicu kojom se dokazuje da je advokat podnosioca zahteva primio osporenu presudu 25. jula 2023. godine.
11. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo, čime je započeo njegov mandat u Sudu.

12. Dana 17.07 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

13. Na osnovu spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva prouzrokovao porodično nasilje protiv svoje supruge R.N., koristeći fizičku silu nad njom.
14. Dana 2. februara 2023. godine, Osnovno tužilaštvo u Đakovici je podiglo optužnicu [PP/II.br. 1918/2022] u Osnovnom sudu protiv podnosioca zahteva zbog počinjenog krivičnog dela nasilje u porodici iz člana 248. stav 1 [Nasilje u porodici] i člana 185. stav 1, podstav 1.4 [Laka telesna povreda] Krivičnog zakonika [br. 06/L-074] Republike Kosovo izmenjen i dopunjen Zakonom [br. 08/L-188].
15. Dana 7. marta 2023. godine, Osnovni sud je održao pripremno ročište na kojem se podnosilac zahteva izjasnio krivim za krivična dela za koja ga optužuje Osnovno tužilaštvo. U ovoj sudskoj fazi, podnosilac zahteva je priznao krivicu i zahtevao je od žrtve i porodice da mu oprostite. Državni tužilac je predložio Osnovnom sudu da usvoji priznanje krivice od strane podnosioca zahteva, jer je ovaj poslednje navedeni, nakon konsultacija sa svojim braniocem, shvatio posledice i koristi od priznanja krivice. Oštećena i branilac oštećene nisu se protivili priznanju krivice.
16. Branilac podnosioca zahteva, advokat Afrim Radoniqi, izjavio je da su tokom njegovog saslušanja u Tužilaštvu on i njegov klijent priznali krivicu. Takođe, saopštio je da su oštećeni i optuženi postigli vanparnični sporazum, uključujući i akt pomirenja. Nakon dovoljnih konsultacija sa njegovim klijentom, odlučili su da priznaju krivicu i pred sudom. Advokat je objasnio da su Sudu dostavili akt pomirenja od 5. februara 2023. godine.
17. Osnovni sud je doneo rešenje kojim je usvojio priznanje krivice od strane podnosioca zahteva nakon što se potpuno uverio da je podnosilac zahteva bio svestan posledica priznanja krivice.
18. Dana 7. marta 2023. godine Osnovni sud je presudom [2022:278404] proglasio podnosioca zahteva krivim za krivična dela „Nasilje u porodici“ i „Laka telesna povreda“, iz stava 1 člana 248. i podstava 1.4 stava 1 člana 185. Krivičnog zakonika i izrekao mu jedinstvenu kaznu na trajanju od 7 (sedam) meseci.
19. Dana 18. aprila 2023. godine, protiv presude [2022: 278404] Osnovnog suda, branilac podnosioca zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu zbog odluke o visini krivične sankcije, predlažući da se ožalbena presuda preinači, izričući blažu kaznu podnosiocu zahteva. U svojoj žalbi, branilac navodi da prvostepeni sud nije uzeo u obzir sve okolnosti od značaja za visinu kazne. Ove okolnosti uključuju činjenicu da je podnosilac zahteva bio bez svesti na dan incidenta, da postoji nedostatak recidivizma u njegovoj krivičnoj istoriji, brigu koju je pokazao prema svojoj majci, kao i njegovu ulogu roditelja male ćerke. Branilac takođe ističe da bi zatvorska kazna negativno uticala na emocionalni i psihički razvoj njegove ćerke. Štaviše, on podvlači da je podnosilac zahteva doživeo značajne gubitke izgubivši posao, suprugu, ćerku, stan i drugo, čime mu je onemogućeno zadovoljavanje životnih potreba.
20. Dana 18. maja 2023. godine, Apelaciono tužilaštvo Kosova je podneskom [PPA/II.br. 648/2023] predložilo da se gore navedena žalba odbije kao neosnovana, a da se osporena presuda potvrdi.

21. Dana 9. juna 2023. godine, Apelacioni sud je presudom [Pa1.br. 610/23] odbio kao neosnovanu žalbu branioca podnosioca zahteva i potvrdio presudu [2022: 278404] Osnovnog suda sa obrazloženjem da je prvostepeni sud pravično i potpuno ocenio okolnosti koje utiču na određivanje vrste i visine kazne, kao i da se u žalbi ne ističe neka nova olakšavajuća okolnost koja nije cenjena od strane prvostepenog suda, koja bi bila od uticaja u izricanju blaže kazne.
22. Apelacioni sud ističe da „...sve ovo daje dovoljan osnov koji opravdava izricanje kazne od strane prvostepenog suda kao u izreci ožalbene presude, kao i da je izrečena kazna u skladu sa intenzitetom društvene opasnosti počinjenih krivičnih dela, sa stepenom krivične odgovornosti optuženog kao izvršioca i da će to služiti generalnoj prevenciji, posebno individualnoj, jačanju morala društva, kao i odgovornosti i discipline građana, te da će ovim počiniocu biti onemogućeno činjenje krivičnih dela ubuduće, i da će se desiti njegova rehabilitacija. Stoga, krivično veće ovog suda smatra da je izrečena kazna neophodna za postizanje svrhe kazne predviđene odredbom člana 38. KZRK-a.“
23. Dana 27. juna 2023. godine, podnosilac zahteva je protiv navedene presude podneo zahtev za zaštitu zakonitosti, navodeći bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 384. stav 1 i povrede krivičnog zakona, tako što prema pouci o pravnom leku Vrhovnog suda Kosova, od 11. juna 2020. godine, u vezi sa zakonskom kvalifikacijom i tretiranjem slučajeva nasilja u porodici prema Krivičnom zakoniku Republike Kosovo, krivično delo nasilja u porodici konzumira laku telesnu povredu i time je prvostepeni sud pogrešno proglasio podnosioca zahteva krivim za dva krivična dela. Na kraju predlaže Vrhovnom sudu da se zahtev usvoji kao osnovan, da se pobijane presude preinače i da se podnosiocu zahteva izrekne blaža kazna.
24. Dana 12. jula 2023. godine, Vrhovni sud je presudom [Pml.br. 317/2023] odbio kao neosnovan zahtev za zaštitu zakonitosti, protiv presude [2022:278404] Osnovnog suda u Đakovici od 7. marta 2023. godine i presude [Pa1.br. 610/23] Apelacionog suda Kosova od 9. juna 2023. godine.
25. Vrhovni sud Kosova je utvrdio da su navodi branioca podnosioca zahteva neosnovani, iz razloga što ožalbene presude nisu obuhvaćene povredama odredaba krivičnog postupka niti povredama krivičnog zakona. Nadalje, navodi se da priznanje krivice ni pod kojim okolnostima ne prejudicira određivanje vrste i visine kazne. Na osnovu odredbe člana 385. stav 5 ZKP-a, kada je u pitanju odluka o kazni, ističe se da povreda krivičnog zakona nastaje u slučaju kada je sud prekoračio zakonska ovlašćenja, gde je konkretnom slučaju prvostepeni sud izrekao kaznu u granicama utvrđenim za ovo krivično delo. Takođe, istakao je činjenicu da nije nadležnost Vrhovnog suda Kosova da razmatra visinu izrečenih kazni, te da se odluka o kazni ovim vanrednim pravnim sredstvom može pobijati samo u slučaju da je presuda doneta uz bitnu povredu odredaba krivičnog postupka koja bi se mogla dovesti u vezu sa odsustvom ili nejasnoćom razloga u vezi sa odlukom o kazni, što u konkretnom slučaju takav navod nije iznet.

Navodi podnosioca zahteva

26. Podnosilac zahteva tvrdi da je Vrhovni sud presudom [Pml. Br. 317/2023] Vrhovnog suda, od 12. jula 2023. godine, njemu navodno povredio osnovna prava i slobode zagarantovana članovima 24. [Jednakost pred zakonom], 30. [Prava optuženog] 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] 32. [Pravo na pravno sredstvo], 33. [Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima] i 54. [Sudska zaštita prava] Ustava.

27. Podnosilac zahteva navodi povredu gore navedenih članova Ustava tvrdeći (i) nesprovođenje Uputstva [br. 113/2020] Vrhovnog suda od 12. juna 2020. godine kao rezultat osude za dva krivična dela; (ii) nedostatak doslednosti u suđenju u njegovom slučaju; kao i (iii) nedostatak dokaza tokom izricanja kazne.
28. U ovom aspektu, podnosilac zahteva navodi da „*Obrana tvrdi da su u ovom slučaju optuženom Gerolldu Nikolijiju povređena slobode i prava predviđena Ustavom Republike Kosovo, odnosno povređeno mu je pravo na pravično i nepristrasno suđenje, zbog činjenice jer je ova situacija konkretnije regulisana Uputstvom Vrhovnog suda br. 113/2020 od 12. juna 2020. godine, u vezi sa pravnom kvalifikacijom i tretiranjem slučajeva nasilja u porodici prema Krivičnom zakoniku Republike Kosovo, kao i da se slični slučajevi u praksi ne treba i ne mogu tretirati na različite načine, u zavisnosti od želja tužilaca i sudija*“.
29. Podnosilac zahteva dalje navodi „*Nesporna je činjenica da se u mnogim optužnicama praktikuje i poštuje doneto Uputstvo Vrhovnog suda, dok u slučaju mog klijenta takvo nešto nije razmatrano, što predstavlja jasnu ustavnu povredu za pravedno, pravično i nepristrasno suđenje i nejednak tretman građana, koji su u suprotnosti sa ovim delima*“.
30. Tokom svojih navoda, podnosilac zahteva „*Smatramo da nije diskreciono pravo tužilaca i sudija da kvalifikuju krivična dela prema sopstvenoj želji, već se isti moraju zasnivati na dokazima predmeta i zakonskim odredbama, a pošto postoji Uputstvo Vrhovnog suda koje reguliše ovu situaciju, onda se krivični predmet optuženog Gerollda Nikolijija treba tretirati kao i svi ostali predmeti bez razlike, a isti se ne može teretiti za 2 (dva) krivična dela, nasilje u porodici i laka telesna povreda, jer je utvrđeno da u slučajevima kada su ispunjeni elementi osnovnog krivičnog dela, kvalifikacija mora biti izvršena prema osnovnom krivičnom delu, pa je kvalifikacija u slučaju optuženog Gerollda Nikolijija trebalo da bude samo lakša telesna povreda iz člana 185. stav 1 podstav 1.4 KZRK-a*“.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. *Svakome se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti.*
2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*

Član 30.

[Prava optuženog]

Svako ko je optužen za krivično djelo uživa sljedeća minimalna prava:

- (1) *da se odmah, na jeziku koji razumije, obavijesti o prirodi i razlozima optužbe pokrenute protiv njega/nje;*
- (2) *da se obavijesti o svojim pravima, na osnovu zakona;*
- (3) *da ima dovoljno vremena i sredstava za pripremanje svoje odbrane;*

- (4) da dobije besplatnu pomoć prevodioca, ako ne govori ili ne razumije jezik na kojem se sprovodi suđenje;
- (5) pravo na branioca kojeg odabere, da slobodno komunicira sa istim i, ako nema dovoljno sredstava, ovu pomoć dobije besplatno;
- (6) da se ne primorava da svjedoči protiv sebe ili prizna krivicu.

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 6. (Pravo na pravično suđenje)

1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama, ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. [...]

ZAKONIK BR. 06/L-074 O KRIVIČNOM ZAKONIKU REPUBLIKE KOSOVO

ODMERAVANJE KAZNE

Član 69. Opšta pravila kod odmeravanja kazne

1. Prilikom odmeravanja kazne za krivično delo, sud mora uzeti u obzir minimalnu i maksimalnu kaznu propisanu za dato krivično delo. Sud zatim mora uzeti u obzir svrhu kazne, načela navedena u ovoj glavi, kao i olakšavajuće ili otežavajuće okolnosti koje se odnose na određeno krivično delo ili na kaznu.
2. Kazna mora biti srazmerna težini dela, ponašanju i životnim prilikama izvršioca.
3. Prilikom određivanja kazne, sud će uzeti u obzir ali se neće ograničiti samo na sledeće okolnosti:
- 3.1. stepen krivične odgovornosti;
 - 3.2. pobude za izvršenje krivičnog dela;
 - 3.3. jačinu ugrožavanja ili povrede zaštićene vrednosti;
 - 3.4. okolnosti pod kojima je delo izvršeno;
 - 3.5. ranije ponašanje izvršioca;
 - 3.6. priznanje krivice; i
 - 3.7. lične prilike izvršioca i njegovo držanje posle izvršenog krivičnog dela.
- [...]

Član 70. Opšta pravila o ublažavanju ili povećanju kazne

1. Izvršiocu krivičnog dela izriče se kazna propisana za izvršeno krivično delo, dok se blaža ili teža kazna može izreći samo u skladu sa uslovima propisanim u ovom zakoniku.
2. Prilikom odmeravanja kazne, sud će uzeti u obzir ali se neće ograničiti samo na sledeće otežavajuće okolnosti:
- 2.1. visok stepen umešanosti osuđenog u krivično delo;
 - 2.2. visok stepen umišljaja na strani osuđenog lica, uključujući svaki dokaz predumišljaja;

2.3. prisustvo nasilja ili pretnje nasiljem u izvršenju krivičnog dela;

[...]

2.14. ako je krivično delo izvršeno unutar porodične veze.

[...]

3. Prilikom odmeravanja kazne, sud će uzeti u obzir ali se neće ograničiti samo na sledeće olakšavajuće okolnosti:

[...]

3.10. priznanje krivice;

3.11. iskazano kajanje od strane osuđenog;

3.12. ponašanje osuđenog posle sukoba;

[...]

Član 248. Nasilje u porodici

1. Ko vrši fizičko ili psihičko zlostavljanje ili ekonomski pritisak, sa ciljem ugrožavanja dostojanstva drugog lica unutar porodice, kažnjava se novčanom kaznom i kaznom zatvora do (3) godine.

2. Svako krivično delo iz Krivičnog zakonika izvršeno u porodici, smatra se kao otežavajuća okolnost.

[...]

Član 185. Laka telesna povreda

1. Ko drugom nanese lake telesne povrede koje dovedu do:

1.1. privremenog oštećenja ili smanjene funkcije organa ili dela tela drugog lica;

1.2. privremeno umanjene radne sposobnost drugog lica;

1.3. privremene unakaženosti drugog lica; ili

1.4. privremenog narušavanja zdravlja drugog lica, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora u trajanju do tri (3) godine.

2. Kad je krivično delo iz stava 1. ovog člana izvršeno oružjem, opasnim oruđem ili drugim predmetom podobnim da izazove tešku telesnu povredu ili teško narušavanje zdravlja, izvršilac će se kazniti kaznom zatvora u trajanju od šest (6) meseci do pet (5) godina.

3. Kad je krivično delo iz ovog člana izvršeno prema ranjivoj žrtvi ili je motivisano na osnovu nacionalnosti, jezika, verskog ubeđenja ili nepostojanja verskog ubeđenja, boje kože, pola, rodnog identiteta, seksualnog opredeljenja ili zbog naklonosti prema osobama koje imaju neku od prethodno navedenih zaštićenih osobina, izvršilac će se kazniti:

3.1. kaznom zatvora u trajanju od šest (6) meseci do tri (3) godine, za krivično delo iz stava 1. ovog člana;

3.2. kaznom zatvora u trajanju od jedne (1) do pet (5) godina za krivično delo iz stava 2. ovog člana.

Prihvatljivost zahteva

31. Sud prvo razmatra da li zahtev ispunjava uslove prihvatljivosti utvrđene Ustavom i dalje precizirane Zakonom i predviđeni Poslovníkom.
32. S tim u vezi, Sud se prvobitno poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Nadležnost i ovlašćene strane] Ustava, koji utvrđuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

33. Sud takođe ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove o prihvatljivosti, kako je dalje precizirano u Zakonu. S tim u vezi, Sud se prvo referiše na članove 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, koji utvrđuju sledeće:

Član 47. Zakona (Individualni zahtevi)

*„1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagantovana prava i slobode krši neki javni organ.
2. Osoba može da podnese pokrenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.“*

Član 48. Zakona (Tačnost podneska)

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

Član 49. Zakona (Rokovi)

„Podnesak se podnosi u roku od četiri (4.) meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku ...“.

34. U pogledu ispunjenosti ovih uslova, Sud nalazi da je podnosilac zahteva ovlašćeno lice, koje osporava akt organa javne vlasti, odnosno presudu [Pml. br. 317/2023] Vrhovnog suda Kosova, od 12. jula 2023. godine, nakon iscrpljivanja svih zakonom utvrđenih pravnih lekova. Podnosilac zahteva je takođe razjasnio prava i slobode za koje tvrdi da su povređena, u skladu sa kriterijumima iz člana 48. Zakona i podneo je zahteve u rokovima iz člana 49. Zakona.
35. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti utvrđene u stavu (2) pravila 34. (Kriterijumi prihvatljivosti) Poslovníka o radu. Pravilo

34. (2) Poslovnika utvrđuje kriterijume na osnovu kojih Sud može da razmotri zahtev, uključujući kriterijum da zahtev ne bude očigledno neosnovan. Pravilo 34. (2) izričito utvrđuje sledeće:

*Pravilo 34.
(Kriterijum o prihvatljivosti)*

„(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, kada podnosilac/ teljka zahteva nije dovoljno dokazao/ la i potkrepio/ la svoju tvrdnju.“

36. Gore pomenuto pravilo, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i Suda, omogućuje docnjem da proglasi zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se vežu sa meritumom slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može zahtev proglasiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegove osnovanosti, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, kako je propisano u stavu (2) pravila 34. Poslovnika o radu. (vidi slučajeve Suda [KI04/21](#), sa podnositeljkom zahteva *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 26 i [KI175/20](#), podnosilac zahteva *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 37).
37. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovanim“ u celini ili samo u vezi sa određenim navodom koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazvati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Ove poslednje, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu se kategorisati u četiri odvojene grupe: (i) navodi koji su kvalifikovani kao zahtevi „četrtoog stepena“; (ii) navodi koji su kategorizovani sa „očiglednim ili evidentnim nedostatkom kršenja prava“; (iii) „nepotkrepljeni ili neopravdani“ navodi, i na kraju, (iv) „zbunjujući i nejasni“ navodi. Ovaj koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva koji je ocenjen kao „očigledno neosnovan“, kao i specifičnosti četiri gore navedenih kategorija navoda koje su kvalifikovane kao „očigledno neosnovane“ razvijene kroz sudsku praksu ESLJP-a, Sud je usvojio i u svojoj praksi, uključujući ali ne ograničavajući se na slučajeve [KI40/20](#), podnosilac zahteva *Sadik Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2021. godine; [KI163/18](#), podnosilac zahteva *Kujtim Lleshi*, rešenje o neprihvatljivosti od 24. juna 2020. godine; [KI21/21](#), podnosilac zahteva *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 28. aprila 2021. godine, [KI107/21](#), podnosilac zahteva *Ramiz Hoti*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. oktobra 2021. godine).
38. Sud će prvo podsetiti na suštinu predmeta na koji se odnosi ovaj zahtev i relevantni navodi podnosioca zahteva, u kojoj će oceni Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom (vidi slučaj [KI04/21](#), citiran iznad, stav 28).
39. Sud prvo podseća da se okolnosti konkretnog slučaja odnose na optužnicu [PP/II.br. 1918/2022] koju je Osnovno tužilaštvo u Đakovici podiglo protiv podnosioca zahteva za izvršenje krivičnog dela nasilja u porodici iz člana 248. stav 1 [Nasilje u porodici] i člana 185. stav 1, podstav 1.4 [Laka telesna povreda] Krivičnog zakonika. S tim u vezi, sve tri instance redovnih suda potvrdile su krivičnu odgovornost podnosioca zahteva. Prvo, Osnovni sud je podnosioca zahteva proglasio krivim za krivično delo iz člana 248. stav 1 [Nasilje u porodici] i člana 185. stav 1, podstav 1.4 [Laka telesna povreda] Krivičnog zakonika i izrekao mu jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 7. (sedam) meseci. Drugo, Apelacioni sud je odbio žalbu podnosioca zahteva i potvrdio krivičnu sankciju sa obrazloženjem da su razmotrene sve okolnosti za odmeravanje izrečene kazne. U međuvremenu, Vrhovni sud je potvrdio presude nižestepenih instanci sa obrazloženjem

da prethodni sudovi nisu prekoračili zakonska ovlašćenja prilikom izricanja kazne i da je visina kazne bila u zakonskim granicama.

40. Podnosilac zahteva pred Sudom osporava navedene nalaze tvrdeći povredu članova 31. i 33. Ustava. Podnosilac zahteva navodi povredu gore navedenih članova Ustava, konkretno (i) nesprovođenje Uputstva [br. 113/2020] Vrhovnog suda od 12. juna 2020. godine, gde je zbog odsustva istog njemu izrečena kazna za dva krivična dela i dovelo je do (ii) nedoslednog odlučivanja u njegovom slučaju; kao i (iii) nedostatak razmatranja dokaza u vezi sa izricanjem kazne i njenom visinom.
41. Zbog povezanosti tužbenih navoda podnosioca zahteva, Sud će u nastavku tretirati navode za povredu člana 30. i 31. Ustava sa jednim jedinim obrazloženjem.
42. Sud primećuje da se suština navoda podnosioca zahteva odnosi na činjenicu da su redovni sudovi osudili podnosioca zahteva za krivično delo iz člana 248. stav 1 [Nasilje u porodici] i člana 185. stav 1, podstav 1.14 [Laka telesna povreda] Krivičnog zakonika. Podnosilac zahteva u suštini osporava visinu kazne koju su izrekli redovni sudovi. Prema njegovim rečima, Vrhovni sud bi trebalo da primeni Uputstvo [br.113/2020] od 12. juna 2020. godine i da se kazni samo za jedno krivično delo, i to za krivično delo [Laka telesna povreda] iz člana 185. Krivičnog zakonika, a samim tim da mu se izrekne blaža kazna.
43. Sud primećuje da su, između ostalog, navodi koje je podnosilac zahteva pokrenuo u vezi sa krivičnim sankcijama takođe adresirani i pred redovnim sudovima. U tom kontekstu, Sud prvo podseća da je Osnovni sud, svojom presudom [2022: 278404] od 7. marta 2022. godine, obrazložio sledeće:

[...] Sud je priznavanjem krivice od strane okrivljenog ocenio da su ispunjeni zakonski uslovi da se priznanje krivice odobri od strane suda. Sud je prihvatio izjašnjenje o inicijalnom priznanju krivice okrivljenog i ocenjuje da je ovo priznanje krivice potkrepljeno i dokazima koji se nalaze u spisima predmeta, da sve to na uverljiv način dokazuju za sud inkriminišuće elemente krivičnog dela i čime se stvara celokupna slika krivičnog dela koje je počinio okrivljeni, pa je po tom osnovu i sud ocenio ove dokaze i priznanje krivice od strane okrivljenog.

U slučaju odmeravanja kazne, sud je uzeo u obzir i okolnosti koje utiču na vrstu i visinu kazne, na osnovu članova 69,70 KZRK-a, tako da je kao olakšavajuću okolnost uzeo činjenicu da je okrivljeni priznao krivicu za krivično delo za koju je optužen. Istu je prihvatio dobrovoljno, obećao je sudu da neće ponoviti nikakvo krivično delo i da će biti oprezniji da ne čini neko drugo krivično delo. Izvinuo se oštećenju, a oštećena preko svoje zastupnice nije tražila da se optuženi kazni i nije tražila naknadu štete. Izjavljuje da su se sa optuženim pomirili i to se konstatuje aktom pomirenja od 5. februara 2023. godine. Što se tiče otežavajućih okolnosti, sud je uzeo činjenicu da je optuženi počinio ova krivična dela za koja je optužen. Sve ove okolnosti su uticale da Sud primeni opšte odredbe za ublažavanje ili pooštavanje kazne predviđene članom 70. KZRK-a. Sud je konstatovao da je optuženi počinio krivična dela opisana u izreci ove presude. Optuženog je kaznio novčanom kaznom u iznosu od sto (100) evra, i JEDINSTVENOM KAZNOM ZATVORA u trajanju od sedam (7) meseci, sa ubeđenjem da će se ovom kaznom postići efekat i svrha kazne iz člana 38. KZRK, a ova kazna izrečena po uverenju suda je srazmerna počinjenim krivičnim delima i ličnim prilikama koje ima optuženi.“

44. U nastavku, Apelacioni sud je presudom [P A1.br. 610/23] od 9. juna 2023. godine naglasio sledeće:

„Prema oceni krivičnog veća Apelacionog suda Kosova, žalbeni navodi izneti u žalbi ne stoje, u vezi sa odlukom o kazni, jer je prvostepeni sud pravično utvrdio i ocenio sve okolnosti koje utiču na određivanje vrste i visine kazne. Tako je prvostepeni sud, u slučaju odmeravanja kazne optuženom, a na osnovu relevantnih zakonskih odredbi koje utiču na vrstu i visinu kazne, kao posebnu olakšavajuću okolnost ocenio dobrovoljno priznanje krivice, obećanje da neće ponoviti nikakvo krivično delo niti će počiniti neko drugo krivično delo, izvinjenje oštećenju, činjenicu da oštećena nije tražila da optuženi bude kažnjen i da nije tražila naknadu štete, kao i da su se strane pomirile međusobno. Stoga, imajući u vidu sve gore navedene okolnosti, prvostepeni sud je optuženom izrekao kaznu kao u izreci ožalbene presude sa ubeđenjem da će se takvom kaznom postići svrha kazne, predviđena odredbom člana 38. KZRK-a. Ovakvu ocenu relevantnih okolnosti za odmeravanje kazne kao pravičnu i zakonitu prihvata i ovaj sud, i nalazi da je prvostepeni sud pravično i u potpunosti ocenio okolnosti koje utiču na određivanje vrste i visine kazne. Prema tome, uzimajući u obzir sve okolnosti koje je utvrdio i pravično ocenio prvostepeni sud, kao i uzevši u obzir činjenicu da u žalbi nisu istaknute nove olakšavajuće okolnosti koje prvostepeni sud nije ocenio, a koje bi kasnije imale uticaj na izricanje blaže kazne optuženom“

45. Dok je Vrhovni sud, u presudi [Pml.br. 317/2023] od 12. jula 2023. godine, u vezi sa zahtevima podnosioca zahteva, naglasio da:

„[...]

U zahtevu za zaštitu zakonitosti proizilazi da se tvrdnje odnose na odluku o kazni, da je osuđenom izrečena visoka kazna. U vezi sa ovim tvrdnjama, Vrhovni sud Kosova nalazi da je krivični zakon pravično primenjen i da je osuđenom izrečena kazna iz člana 248. stav 1. KZRK-a kojom je predviđena novčana kazna i kazna zatvora do 3. (tri) godine i iz člana 185. stav 1, podstav 1.4. KZRK-a, kojom je predviđena novčana kaznu ili kaznu zatvora do 3. (tri) godine.“

Odredbom člana 385. stav 5. ZKP-a, kada je u pitanju odluka o kazni, povreda krivičnog zakona je učinjena pri odmeravanju odluke o kazni, alternativnoj kazni, sudskoj primedbi ili pri donošenju odluke o meri obaveznog rehabilitacionog lečenja ili o oduzimanju imovinske koristi stečene krivičnim delom, sud je prekoračio zakonska ovlašćenja. U konkretnom slučaju, prvostepeni sud je, ocenjujući okolnosti u vezi sa izricanjem kazne, kroz individualizaciju kazne, osuđenom je izrekao kaznu u unapred određenim granicama za ovo krivično delo, odnosno nisu prekoračena zakonska ovlašćenja.“

46. Sud primećuje da podnosilac zahteva osporava izricanje kazne i njenu visinu, navodeći da sam Vrhovni sud nije sproveo relevantno uputstvo Vrhovnog suda, što je dovelo do nepovoljnih zaključaka za odbranu.
47. U ovom aspektu, Sud želi da istakne obrazloženje Vrhovnog suda kojim je pojašnjeno da „nije u nadležnosti Vrhovnog suda Kosova da razmatra visinu izrečenih kazni, ali je bitno da kada se izriče kazna, nema prekoračenja zakonskih ovlašćenja, pa navodi branioca osuđenog, u vezi s tim ne stoje“.
48. Kao što se može primetiti iz gornjeg obrazloženja, Sud primećuje da je podnosilac zahteva (i) imao saznanja o prirodi optužbe, koristima i posledicama prihvatanja krivice; (ii) imao branioca tokom sudskog postupka, kao i (iii) dobrovoljno i svesno je priznao krivicu.

49. Na osnovu iznetih obrazloženja redovnih sudova u vezi izricanja kazne, Sud primećuje da su isti, nakon što su prvo razmotrili sve činjenice i okolnosti u vezi sa konkretnim slučajem, i ocenili olakšavajuće i otežavajuće okolnosti u konkretnom slučaju, uzimajući u obzir kao glavni faktor (i) priznanje krivice, lični i moralni kontekst podnosioca zahteva, koji je ocenjen kao olakšavajuća okolnost; kao i (ii) činjenicu izvršenja krivičnih dela koja je ocenjena kao otežavajuća okolnost;
50. Sud naglašava da podnosilac zahteva svoj navod o ne sprovođenju Uputstva [br.113/2020] Vrhovnog suda u njegovom slučaju ne potkrepljuje nikakvim proizvoljnim zaključkom ili nalazom tokom donošenja odluke u njegovom predmetu zasnovanom na pogrešnoj proceni činjeničnog stanja koje je dovelo do proizvoljnog zaključka njegove krivične odgovornosti, izricanja i odmeravanja težine kazne.
51. U ovom aspektu, Sud primećuje da je podnosilac zahteva proglašen krivim za izvršenje dva krivična dela, odnosno izvršenje krivičnog dela iz člana 248. stav 1 [Nasilje u porodici] i člana 185. stav 1, podstav 1.4 [Laka telesna povreda] Krivičnog zakonika, a kao rezultat toga, redovni sudovi, pozivajući se na članove 76. [Kaznjavanje za krivična dela u sticaju], 69. [Opšta pravila kod odmeravanja kazne] i član 70 [Opšta pravila o ublažavanju ili povećanju kazne] Krivičnog zakonika izrekli su jedinstvenu kaznu zatvorom u trajanju od 7. (sedam) meseci.
52. U ovom aspektu, Sud primećuje da član 248. Krivičnog zakonika u pogledu visine kazne utvrđuje sledeće: „*Ko vrši fizičko ili psihičko zlostavljanje ili ekonomski pritisak, sa ciljem ugrožavanja dostojanstva drugog lica unutar porodice, kažnjava se novčanom kaznom i kaznom zatvora do 3. (tri) godine.*“
53. Dok, član 185. Krivičnog zakonika, utvrđuje sledeće: „*Ko drugom nanese ... privremenog narušavanja zdravlja drugog lica, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora u trajanju do tri (3) godine.*“
54. Sud primećuje da sadržaj navedenih odredaba Krivičnog zakonika predviđa oblike sankcionisanja, uključujući i maksimalnu visinu kazne za relevantna krivična dela. U ovom slučaju, kazne izrečene protiv podnosioca zahteva su u zakonskim granicama.
55. Sud, kroz opšte zapažanje, ističe da je u slučaju podnosioca zahteva protiv njega utvrđena krivična odgovornost i da je, shodno tome, proglašen krivim. Shodno tome, krivične sankcije su mu izrečene u skladu sa važećim zakonodavstvom od strane redovnih sudova.
56. Sud dalje smatra da podnosilac zahteva nije dokazao da su postupci u Apelacionom i Vrhovnom sudu bili nepravični ili proizvoljni, ili da su mu povređena osnovna prava i slobode zagarantovana Ustavom usled pogrešnog tumačenja proceduralnog ili materijalnog prava, odnosno Krivičnog zakonika i Zakonika o krivičnom postupku. Sud ponavlja da je tumačenje zakona dužnost redovnih sudova i da je pitanje zakonitosti. (Vidi slučaj [KI63/16](#), podnosilac zahteva *Astrit Pira*, rešenje o neprihvatljivosti od 8. avgusta 2016. godine, stav 44. i vidi takođe slučaj [KI150/15](#); [KI161/15](#); [KI162/15](#); [KI14/16](#); [KI19/16](#); [KI60/16](#) i [KI64/16](#), podnosioci zahteva *Arben Gjukaj, Hysni Hoxha, Driton Pruthi, Milazim Lushtaku, Esat Tahiri, Azem Duraku i Sami Lushtaku*, rešenje o neprihvatljivosti od 15. novembra 2016. godine, stav 62).
57. S tim u vezi, Sud ocenjuje da su redovni sudovi detaljno obrazložili navode podnosioca zahteva, pri čemu je na osnovu iznetih dokaza utvrđeno da navodi podnosioca zahteva ne stoje, i u ovom slučaju isti su proglašeni neosnovanim.

58. Štaviše, Sud nalazi da je odlučivanje Vrhovnog suda, u činjeničnim i pravnim okolnostima konkretnog slučaja, opravdano i da sadrži dokazane činjenice, relevantne zakonske odredbe i logičan odnos između njih.
59. Iz gore iznetog, Sud nalazi da je podnosilac zahteva imao priliku da iskoristi kontradiktorni postupak i da je imao priliku da iznese tvrdnje i dokaze koje je smatrao važnima za svoj slučaj u različitim fazama postupka; imao je priliku da se efikasno suprotstavi tvrdnjama i dokazima koje je iznela suprotna strana; redovni sudovi su saslušali i ispitali sve njihove tvrdnje, koje su, objektivno gledano, bile od značaja za rešavanje slučaja, te da su detaljno izneti činjenični i pravni razlozi pobijane odluke, a samim tim je i postupak u celini bio pravičan (vidi *mutatis mutandis*, presuda ESLJP-a od 21. januara 1999. godine. [García Ruiz protiv Španije](#), br. 30544/96, stavovi 29 i 30; vidi takođe slučaj Suda [KI22/19](#), podnosilac zahteva *Sabit Ilazi*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. juna 2019. godine, stav 42).
60. Sud smatra da su u slučaju podnosioca zahteva ispoštovani svi gore navedeni kriterijumi od strane redovnih sudova, čije je odlučivanje u potpunoj saglasnosti sa traženim standardima iz stava 31. Ustava i člana 6.1 EKLJP-a. Podnosilac zahteva i dalje može biti nezadovoljan sa rezultatom suđenja u njegovom slučaju, međutim to nezadovoljstvo samo po sebi ne može pokrenuti argumentovani navod o kršenju osnovnih prava i sloboda zagaranovanih Ustavom (vidi slučaj ESLJP-a [Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske](#), presuda od 26. jula 2005. godine).
61. Sud, iz svih navedenih detalja iznad, u okolnostima konkretnog slučaja, smatra da je podnosilac zahteva prosto nezadovoljan rezultatom postupka pred Vrhovnim sudom. Ipak, njegovo nezadovoljstvo samo po sebi ne može da podstakne argumentovanu tvrdnju o kršenju osnovnih prava i sloboda zagaranovanih Ustavom. (Vidi slučaj ESLJP-a [Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske](#), presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).
62. Kao zaključak, Sud smatra da podnosilac zahteva nije potkrepio dokazima svoje navode o povredi osnovnih ljudskih prava i sloboda zagaranovanih Ustavom, jer argumenti koje je izneo ni na koji način ne pokazuju da su mu redovni sudovi uskratili prava zagaranovana članovima 30. i 31. Ustava, u vezi sa članom 6. EKLJP-a, kako navodi podnosilac zahteva.
63. Shodno tome, Sud zaključuje da su navodi podnosioca zahteva za povredu prava na pravično i nepristrasno suđenje, zagaranovani članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP-a, (i) koji pripadaju kategoriji navoda „četrto stepena“ i kao takvi, ovi navodi podnosioca zahteva su očigledno neosnovani po ustavnim osnovama, kako se utvrđuje u stavu (2) pravila 34. Poslovnika o radu.
64. Što se tiče navoda podnosioca zahteva o povredi članova 24. [Jednakost pred zakonom], 32. [Pravo na pravno sredstvo] i 54. [Sudska zaštita prava] Ustava, Sud ocenjuje da ovi navodi neće podlegnuti oceni ustavnosti jer ne pokreću nikakvu novu stvar koja nije tretirana ranije u okviru članova 30. i 31. Ustava i člana 6. EKLJP-a (vidi *mutatis mutandis*, slučajeve Suda br. [KI65/15.](#), podnosioci *Tatjana Davila, Ljubiša Marić, Zorica Kršenković, Zlatoj Jevtić*, presuda od 14. septembra 2016. godine; i br. [KI193/18](#), podnosilac *Agron Vula*, presuda od 22. aprila 2020. godine; kao i [KI05/23](#), podnosilac *Branislav Gajin*, rešenje o neprihvatljivosti od 17. januara 2024. godine).

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa stavovima 1 i 7 člana 113. Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 34. (2) Poslovnika o radu, dana 17. jula 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu u skladu sa stavom 4 člana 20. Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5 člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Bajram Ljatifi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani